

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/18/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816200517
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8816200517.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, zast. JUDr. Peter Škerlík, advokát, ul. J. Ťatliaka 2051/8, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanej: J. E., F.. XX.XX.XXXX, T. P. H. XXX, XXX XX P. H., o zaplatenie 790,19 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 699,36 eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 26.11.2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 36,71 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 112,55 eur do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.01.2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 790,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 790,19 eur od 26.11.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania pozostávajúce zo súdneho poplatku 47,- eur a trov právneho zastupovania vo výške 144,07 eur. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaná uzatvorila so žalobcom dňa 25.02.2015 zmluvu o poskytovaní verejných služieb s dodatkom k zmluve, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy v čase uzatvorenia aj ukončenia zmluvného vzťahu boli Všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom mobilnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. zo dňa 27.01.2014 (ďalej len „Všeobecné podmienky“) a v čase ukončenia zmluvného vzťahu Všeobecné podmienky zo dňa 26.06.2015. Využívaním služieb verejnej mobilnej siete žalovanou, ako aj porušením povinností vyplývajúcich jej zo zmluvy a dodatku vznikla žalobcovi pohľadávka. Suma 790,19 eur pozostáva z mesačných poplatkov (paušál) vo výške 38,09 eur, hlasových služieb (hovorné) vo výške 460,21 eur, nehlasových služieb (SMS) vo výške 38,79 eur, iných poplatkov a služby (odpis elektr. faktúry, dáta navyše...) vo výške 162,27 eur a zníženej zmluvnej pokuty vo výške 90,83 eur. Nárok na vyúčtovanú zmluvnú pokutu vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX v sume 90,83 eur vznikol žalobcovi podľa bodu 5. Dodatku v dôsledku porušenia povinností žalovaným dohodnutým v bode 1 písm. b) a v tabuľke č. 1 dodatku, z ktorého vyplýva, že žalovaná bola povinná po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku platiť riadne a včas cenu služieb v súlade so zmluvou, so Všeobecnými podmienkami tak, aby nedošlo z týchto dôvodov k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty. Žalovaná si však povinnosti neplnila, v dôsledku čoho jej žalobca dňa 03.05.2015 prerušil poskytovanie služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty. K opodstatnenosti zmluvnej pokuty treba viesť, že žalovaná po uzatvorení zmluvy služby s benefitmi uvedenými najmä v zmluve a dodatku pod bodom 1 písm. c) a d) využívala po dobu 3 mesiacov, no nezaplatila ani jedinú faktúru. Teda s veľkou mierou pravdepodobnosti možno dospieť k záveru, že cieľom žalovanej pri uzatváraní zmluvy bolo mať možnosť zadarmo telefonovať - „kým sa bude

dat". Jej konanie nesie skôr znaky podvodného konania občana, ktorý chce využívať služby mobilného operátora. Zároveň poukázal na Uznesenie KS v B. Bystrici sp.zn. 16Co/53/2012 zo dňa 30.05.2012. Zmluvná pokuta, ako všeobecne uznávaný inštitút obligačného práva plní zároveň viacero funkcií aj pri zabezpečovaní zmlúv o pripojení uzatváraných podľa zákona o elektronických komunikáciách. Listom zo dňa 07.12.2015 žalobca oznámil žalovanej, že v súlade s § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, ako aj v súlade s ust. časti III. čl. 6. bodu 8 písm. b) Všeobecných podmienok s účinnosťou od 14.12.2015 odstupuje od zmluvy a to z dôvodu, že žalovaná nezaplatila žalobcovi ceny za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti jednotlivých faktúr. Úrok z omeškania si uplatňuje od 26.11.2015, t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti najneskôr splatnej faktúry vo výške 5,05%.

Právny zástupca žalobcu, dňa 07.03.2016 doručil na tunajší súd odpoveď na výzvu súdu, v ktorej uviedol, že súhlasí s tým, aby súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 1 O.s.p..

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, výpisom z obchodného registra, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb, Dodatkom k Zmluve, Identifikačnými údajmi účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., faktúrami, odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb, odpoveďou na výzvu súdu a zistil nasledovný skutkový stav:

Je preukázané, že žalovaná v pobočke Slovak Telekom podpísala zmluvu, kde si dohodla program ako je uvedený v dodatku: program HAPPY S NAJ SIM za ktorý jej vyplývalo platiť mesačný poplatok, ďalej je zrejmé, že zmluvu podpísala. Bola oboznámená aj s tým, že v prípade nedodržania zmluvy má platiť pokutu vo výške 100,- eur.

Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.02.2015 uzavretou medzi žalobcom ako podnikom a žalovanou ako účastníkom, fyzickou osobou nepodnikateľom podľa zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov vyplýva, že predmetom zmluvy bol program služieb Happy S NAJ SIM.

Podľa bodu 1 dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.02.2015 jeho predmetom bola aktivácia programu služieb uvedeného v tabuľke č. 1 dodatku (písm. a) dodatku), záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, dodatkom, všeobecnými podmienkami a cenníkom (písm. b) dodatku).

Účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

Podľa bodu 4 Dodatku v prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 písm. b) tohto Dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku.

Z tabuľky č. 1 dodatku súd zistil, že dĺžka viazanosti bola dohodnutá na 24 mesiacov a suma zmluvnej pokuty vo výške 100,- eur.

V zmysle bodu 2, časť I. Všeobecných podmienok pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom mobilnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s.(ďalej len Všeobecné podmienky), tieto všeobecné podmienky vydané podnikom podľa § 44 ods. 1 Zákona upravujú vzájomné práva a povinnosti medzi podnikom ako poskytovateľom elektronických komunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom mobilnej siete a osobami, ktoré sú účastníkmi týchto služieb.

Podľa čl. 1. bod 13, časť III. Všeobecných podmienok, práva a povinnosti podniku a účastníka založené zmluvou sa budú riadiť podmienkami dojednanými v zmluve (vrátane jej zmien a dodatkov), platným Cenníkom, Osobitnými podmienkami, Všeobecnými podmienkami, zákonom, ako aj pokynmi Podniku, s ktorými bol účastník oboznámený.

Účastník je okrem ďalších povinností uvedených v zmluve povinný najmä platiť riadne a včas cenu za poskytnutú alebo požadovanú službu v súlade so zmluvou a s platným cenníkom (čl. 2. bod 2 písm. b), časť III. Všeobecných podmienok).

V zmysle čl. 3. bod 1 písm. b), časť III. Všeobecných podmienok, podnik má okrem ďalších práv uvedených v Zmluve alebo niektorej súčasti zmluvy najmä právo na zaplatenie ceny za poskytnutú alebo požadovanú službu v súlade so zmluvou, vrátane jej súčasti, najmä cenníkom.

Podľa čl. 6. bod 8 písm. b), časť III. Všeobecných podmienok, podnik má právo odstúpiť od zmluvy, okrem iných prípadov dojednaných v zmluve alebo niektorej súčasti zmluvy, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti.

Ak nie je cena za poskytovanú alebo požadovanú službu dojednaná v zmluve výslovne, vzťahuje sa na ňu Cenník (bod 1, časť IV. Všeobecných podmienok).

V zmysle časti IX. bod 2 Všeobecných podmienok, na všetky právne vzťahy medzi podnikom a účastníkom sa vzťahuje právny poriadok Slovenskej republiky, a to aj v prípade, ak je účastník cudzincom. Vzťahy, ktoré nie sú upravené v zmluve, ani v zákone, sa spravujú ustanoveniami ostatných príslušných právnych predpisov.

Žalobca vystavil žalovanej za poskytnuté služby faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú dňa 09.04.2015 na sumu 155,17 eur (poplatky za služby), faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú dňa 27.04.2015 na sumu 133,14 eur (poplatky za služby), faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú dňa 25.05.2015 na sumu 411,05 eur (poplatky za služby) a faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú dňa 25.11.2015 na sumu 90,83 (zmluvná pokuta). Listom zo dňa 07.12.2015, označeným ako odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, žalobca žalovanej oznámil, že spoločnosť Slovak Telekom odstupuje od zmluvy s účinnosťou od 14.12.2015 v súlade s ustanoveniami § 44 ods. 8 písm. b) a § 44 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ako aj v súlade s ustanovením časti III. čl. 6 bodu 8. písm. b) Všeobecných podmienok, a to z dôvodu neplatenia ceny za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 43 ods. 1, písm. a) a d) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy a dodatku, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu a právo dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu v lehote upravenej v zmluve o poskytovaní verejných služieb, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí primeranej lehoty určenej na zaplatenie.

Podľa § 43 ods. 2, písm. a) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy a dodatku, podnik je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní verejných služieb s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c).

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ,

použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách .

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej boli žalovanej žalobcom poskytované služby, tak ako boli vyúčtované jednotlivými faktúrami, pričom žalovaná sumu za tieto služby neuhradila, preto súd v tejto časti žalobu považoval za dôvodnú a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 699,36 eur, mimo zmluvnej pokuty, ktorým nárokom sa bude zaoberať nižšie.

Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške a z jednotlivých súm za predmetné obdobie omeškania tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V čase omeškania bola základná úroková sadzba európskej centrálnej

banky vo výške 0,05% p.a. a úrok z omeškania tak predstavuje výšku 5,05% ročne ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Ďalším žalobcom uplatneným nárokom bol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty tak ako bola žalovanej vyúčtovaná faktúrou č. 7XXXXXXXXXX, ktorý nárok žalobca v žalobnom návrhu odvodzoval od skutočnosti, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne, že nezaplatila za vyúčtované faktúry, čím porušila zmluvnú povinnosť a je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých dodatkoch a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaná zaviazala, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak, ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovanú zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti. Dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaná len uskutočnila nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovanú zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

V danej právnej veci si žalobca uplatňuje nárok z titulu zmluvnej pokuty ako sa ňou súd zaoberal vyššie, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo viacerými rozhodnutia súdov vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 10C/127/2015).

Súd poukazuje na ustanovenie § 53a ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná, jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom, ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

S ohľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že nárok uplatnený žalobcom z titulu zmluvnej pokuty nemožno žalobcovi priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom, preto žalobu v tejto časti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie istiny 699,36 eur, teda v časti, ktorej súd vyhovel. Úspech žalobcu predstavuje 89% žalobného nároku, t.j. suma 699,36 eur. V časti zamietnutého nároku žalobcu bola v konaní úspešná žalovaná. Žalobca mal teda úspech v konaní vo výške 89% a žalovaná vo výške 11%. Po dopočítaní úspechu žalobcu od úspechu žalovanej (89%-11%), žalobcovi vznikol nárok na priznanie náhrady trov konania vo výške 78% z jeho celkových priznaných trov konania.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 78%, preto zaviazal žalovanú na zaplatenie trov konania pozostávajúcich zo zaplatenia súdneho poplatku vo výške 36,71 eur (78% zo sumy 47,- eur) a trovy právneho zastúpenia vo výške 112,55 eur (78% zo sumy 144,07 eur).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Vranov nad Topľou dňa 15.03.2016